

Cílem diplomové práce K. Rysové je zkoumání bezpříznakového pořadí některých typů kontextově nezapojených adverbialíí, a to především s ohledem na jejich postavení jakožto doplnění valenčního / nevalenčního, na jejich stránku sémantickou a formální.

Práce je rozdělena do dvou velkých kapitol; první se zaměřuje na představení jednotlivých koncepcí vztahujících se k problematice slovosledu v češtině, druhá je důkladnou analýzu konkrétního jazykového materiálu. Závěry z analýzy jsou demonstrovány formou četných, velmi jemně propracovaných tabulek. Je nutno vysoce ocenit autorčinu pečlivost a píli, s jakou k zadanému tématu a prezentování získaných výsledků přistoupila.

Ačkoliv při analýze konkrétního jazykového materiálu se K. Rysová opírá o koncepci E. Hajičové, P. Sgalla a dalších jejích spolupracovníků, v úvodních kapitolách prokázala vynikající orientaci i po další odborné literatuře včetně literatury zahraniční a schopnost komparace a kritického posouzení.

Jak autorka udává, slovosled jednotlivých adverbialíí zkoumá na jazykovém materiálu získaném z Pražského závislostního korpusu. Jeho objem – 1700 výpovědí – je jistě postačující pro vyvození obecně platných závěrů. K. Rysová si dokázala pro zpracování jednotlivých typů adverbialíí zvolit metodu, kterou obdivuhodně důsledně dodržuje. Proto jsou její závěry do značné míry přesvědčivé.

K práci mám jen několik drobných připomínek.

Myslím, že na str. 26 došlo k omylu při formulaci: *Jako hranici mezi kontextově zapojenými a kontextově nezapojenými větnými složkami přitom vidí FGP sloveso. Před ním jsou složky kontextově nezapojené, za ním zapojené.*

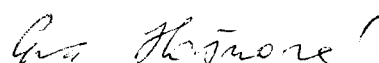
Na str. 53 se uvádí, že stanovené cíle se ověřovaly na jazykovém materiálu získaném z novinových a časopiseckých textů. Autorka konstatuje, že tímto výběrem chtěla zabránit tomu, aby se výrazněji projeví vlivy slovosledných faktorů dalších funkčních stylů. Domnívám se, že tímto postupem však nelze vyloučit opačný efekt – jazykový materiál excerpovaný z textů jednoho funkčního stylu nám nedává záruku, že zjistíme obecně platné tendence; ve značné míře se naopak mohou projevit tendence uplatňující se právě v daném funkčním stylu. Myslím, že to ukazuje i příklad uvedený na str. 79 (*Kuchyňským nožem ubodal v noci z neděle na pondělí třiadvacetiletý J.S. v kuchyni bytu v Pekařské ulici svou o jedenáct let mladší manželku*), kdy nelze vyloučit, že vyjádření prostředku (*kuchyňským*

nožem) je součástí R (klást složky R do iniciálního postavení bylo v 90. letech - zejména v krátkých zprávách - zcela uzuální, některé redakce to dokonce závazně vyžadovaly).

Na str. 86 i jinde užívá diplomantka pojem „složené řídicí sloveso“. Nejde spíš o predikát složený z modálního nebo fázového slovesa a infinitivu slovesa plnovýznamového?

Z hlediska stylizačního a pravopisného je práce na velmi dobré úrovni, nedostatky jsou ojedinělé.

Z toho, co, jsem uvedla výše, vyplývá, že diplomovou práci Kateřiny Rysové považuji za práci nadprůměrnou, pilnou a velmi pečlivě propracovanou, a proto ji ráda doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako výbornou. Podle mého názoru se může stát podkladem pro udělení titulu PhDr.

Doc. PhDr. Eva Hošnová, CSc.